

Informatiebrief

Zaaknummer: Z/21/61274
Documentnummer: 280988
Datum: dinsdag 4 januari 2022/verzonden 4 januari 2022
Onderwerp: Implementatie nieuwe wet Inburgering
Portefeuillehouder: Wethouder De Bruijn
Bijlage(n): Nee

Geachte Raad,

Op 1 januari 2022 treedt de nieuwe Wet inburgering in werking. Met deze wet krijgt de gemeente een regierol in het inburgeringstraject. In april 2021 heeft de gemeenteraad het beleidsplan Inburgering vastgesteld. Met deze raadsbrief informeert het college de gemeenteraad over de voortgang van de implementatie van het beleidsplan ter voorbereiding op de wettelijke taak die per 1 januari 2022 start.

Met de nieuwe wet wordt de regie op het inburgeringstraject verlegd van de inburgeraar zelf (zoals onder de huidige wetgeving het geval is) naar de gemeente. De gemeente krijgt hiermee nieuwe taken en verantwoordelijkheden. In het beleidsplan Inburgering staat omschreven hoe hier lokaal invulling aan wordt gegeven.

Zowel de voorbereiding als de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering wordt gezamenlijk opgepakt met de gemeenten Voorschoten en Wassenaar, waarbij de gemeente Leidschendam-Voorburg optreedt als uitvoeringsorganisatie.

In de afgelopen maanden is er, onder andere in samenwerking met partners, gewerkt om het nieuwe inburgeringsstelsel te ontwikkelen. Hiermee heeft het college invulling gegeven aan de uitgangspunten van het beleidsplan. Dit betekent onder andere dat

- de klantreis van de inburgeraar in kaart is gebracht;
- benodigde nieuwe functies en werkzaamheden zijn vastgesteld;
- de pilot Brugklas succesvol is uitgevoerd; en
- de (subsidie)opdrachten voor voorzieningen zoals de Maatschappelijke Begeleiding, participatieverklaringstrajecten, financieel ontzorgen en begeleiding naar financiële zelfredzaamheid verleend zijn.

Naast de hierboven beschreven uitwerkingen, wordt hieronder een aantal zaken uitvoeriger toegelicht. Het gaat om een toelichting op de invulling van de leerroutes, de verordening en beleidsregels, een stand van zaken wat betreft de aandachtspunten van de raad en de financiën.

Invulling leerroutes

Inburgeraars onder de nieuwe Wet inburgering volgen één van drie leerroutes: de B1-route, de Zelfredzaamheids-route (hierna Z-route) of de Onderwijsroute. Een groot onderdeel van de leerroutes is het taalaanbod. Voor dit taalaanbod heeft het college een aanbesteding uitgevoerd.

De aanbesteding voor de B1-route en Z-Route zijn 13 oktober 2021 gegund. *Echt Nederlands* wordt de gecontracteerde taalaanbieder voor de B1-route en *Foxtaal* voor de Z-route. Beide partijen hebben aangetoond te staan voor:

- kwalitatieve taallessen;
- een goede koppeling met de praktijk en (arbeids)participatie;
- een gedegen aanpak voor het omgaan met verscheidenheid;
- een integrale aanpak en nauwe samenwerking met lokale ketenpartners; en

- het bieden van maatwerk.

Voor de Onderwijsroute is er een landelijke discussie gaande waar ook onze gemeente mee te maken heeft. De MBO/HBO/WO-instellingen hebben zich niet ingeschreven op de regionale aanbestedingen. Zij zijn van mening dat deze route niet haalbaar is binnen het budget dat het Rijk hiervoor beschikbaar stelt. De demissionair minister van SZW heeft recent voor het jaar 2022 een toezegging gedaan voor extra middelen.

De verwachting is dat er voor 1 april 2022 een gecontracteerde partij is voor de Onderwijsroute. Aangezien we weinig tot geen inburgeringsplichtigen in het eerste kwartaal verwachten die dienen te starten met de onderwijsroute, is het risico om geen aanbod te hebben per 1 januari 2022 nihil. Mocht er toch een inburgeraar instromen, dan wordt er overbrugd middels de B1-route.

Verordening en Beleidsregels

Het afgelopen jaar is er landelijk onduidelijkheid geweest over de noodzaak, wenselijkheid en mogelijkheden van een lokale verordening inburgering. Normaal stelt de gemeenteraad bij nieuwe wettelijke taken ook een lokale verordening vast. De hogere regelgeving is echter al zeer gedetailleerd. Dit maakt dat er slechts nog een beperkt aantal zaken in een verordening opgenomen kunnen worden. Het uitvoeren van de nieuwe wet en de nieuwe taken is volledig mogelijk zonder de lokale verordening.

De concept verordening Inburgering wordt begin 2022 aan de gemeenteraad aangeboden. De reden voor de vertraagde uitwerking van de verordening is enerzijds de langdurige onduidelijkheid rondom de noodzaak van een verordening. Anderzijds is er wegens hoge ambtelijke werkdruk, onder andere vanwege de corona-gerelateerde werkzaamheden, geen mogelijkheid om de verordening eerder gereed te hebben.

Vanwege de gemeenteraadsverkiezingen zal de bespreking van de verordening in het tweede kwartaal plaats kunnen vinden. Gezien de beperkte omvang van de verordening, zal dit geen problemen veroorzaken voor de uitvoering van de nieuwe wettelijke taken.

Het college stelt naast de verordening beleidsregels vast. Deze beleidsregels beschrijven hoe het college omgaat met de bevoegdheden die zij heeft voor het uitvoeren van de nieuwe Wet inburgering. De beleidsregels bevatten informatie over de verschillende voorzieningen, het nieuwe inburgeringstraject en de rol van het college in het nieuwe inburgeringsstelsel.

Met de beleidsregels Inburgering scheidt het college meer duidelijkheid voor inburgeraars, partners en de uitvoering. Deze beleidsregels zijn in januari 2022 door het college vastgesteld.

Aandachtspunten naar aanleiding van het beleidsplan

Met het vaststellen van het beleidsplan, heeft de gemeenteraad een aantal aandachtspunten benoemd voor de implementatie en de uitvoering. Het college heeft deze aandachtspunten ter harte genomen en heeft hier verdere invulling aan gegeven:

- *Gebruik van wachtlijsten*
De verwachting is dat met de huidige capaciteit van de gemeente en partners geen wachtlijsten nodig zijn. Een van de uitgangspunten van de nieuwe Wet inburgering is een tijdige start van het inburgeringstraject. Het college beoogt inburgeraars zo snel mogelijk een passend traject aan te bieden. In het Programma van Eisen van de aanbesteding is bijvoorbeeld opgenomen, dat na aanmelding bij de aanbieder, de leerroute maximaal na 20 dagen start.
- *Betrokkenheid van de adviesraad*

De adviesraad is de afgelopen maanden op verschillende momenten betrokken en geïnformeerd, bijvoorbeeld door middel van een toelichting op het implementatietraject. Ook gedurende de verdere implementatie en uitvoering van de nieuwe wet wordt de adviesraad actief betrokken.

- *Verdere duiding werkwijze boetes*

Het is mogelijk om in situaties waarin een inburgeraar gedurende het inburgeringstraject te weinig of geen inzet toont een bestuurlijke boete of maatregel op te leggen. Het wordt onder de nieuwe wet gezien als laatste redmiddel om inburgeraars te stimuleren alsnog hun verplichtingen na te komen. De wet en de daarop gebaseerde regelgeving bepalen de hoogte van de boetes. Deze hogere regelgeving laten weinig ruimte voor een eigen, gemeentelijke invulling van de op te leggen boete.

Wat zijn de financiële gevolgen?

Er wordt onderscheid gemaakt in een aantal verschillende budgetten, te weten de uitvoeringskosten en de kosten om de groep onder de Wet inburgering 2013 extra ondersteuning te bieden, de zogenaamde ondertussengroep. Hiervoor ontvangt de gemeente een integratieuitkering. Daarnaast zijn er kosten voor de inburgeringsvoorzieningen, waarvoor de gemeente een specifieke uitkering ontvangt.

Inburgeringsvoorzieningen:

De gemeente ontvangt een specifieke uitkering voor inburgeringsvoorzieningen op basis van een prognose van het aantal asielstatushouders en gezins- en overige migranten in 2022. Gemeenten ontvangen de middelen voor gezins- en overige migranten in één keer voor de gehele inburgeringsperiode van drie jaar. Zie hieronder het overzicht voor het jaar 2022:

	Prognose taakstelling	Prognose # (IP) asielstatushouders	Uitkeringsdeel asiel-statushouders (jaar 1)	# gezins-overige migranten	Uitkeringsdeel gezins- en overige migranten	Totale uitkering 2022
Leidschendam-Voorburg	83	58	€ 456.211	59	€ 35.447	€ 491.658
Voorschoten	28	20	€ 157.314	10	€ 6.008	€ 163.322
Wassenaar	30	21	€ 165.180	19	€ 11.415	€ 176.595

De verwachting is dat de middelen toereikend zijn voor de benodigde voorzieningen:

- Leerroute
- Module Arbeidsparticipatie
- Maatschappelijke begeleiding
- Participatieverklaringstraject
- Inzet van een tolk waar nodig

Uitvoeringskosten

Voor het uitvoeren van de nieuwe Wet Inburgering zal o.a. inzet nodig zijn voor de brede intake, het opstellen van het PIP, het financieel ontzorgen, de voortgang bewaken van de leerroute, inkoop en vormgeving van het beleid en de hierbij benodigde ondersteunende processen. Het budget voor de uitvoeringskosten is als volgt:

Uitvoeringskosten (septembercirculaire 2021)			
	2022	2023	2024
Leidschendam-Voorburg	€ 281.027	€ 309.164	€ 309.164
Voorschoten	€ 81.525	€ 89.688	€ 89.688

Wassenaar	€	88.199	€	97.029	€	97.029
Totaal	€	450.751	€	495.881	€	495.881

De verwachting is dat de uitvoering van de nieuwe wettelijke taak uitgevoerd kan worden met de beschikbaar gestelde budgetten. Dit wordt gedurende de uitvoering van deze nieuwe wettelijke taak nauwkeurig gemonitord.

Na het vaststellen van het beleidsplan Inburgering, heeft het inburgeringstelsel lokaal vorm gekregen. Het college heeft ervoor gezorgd dat de gemeente de wettelijke taken in 2022 kan uitvoeren. In 2022 wordt er (door)ontwikkeld op basis van de ambities en visie zoals in het beleidsplan vastgesteld. Zo wordt nog gewerkt aan een monitoringsplan, een plan van aanpak voor de ondertussengroep en vindt in de uitvoering een continu verbeterproces plaats. Hiermee borgt het college een kwalitatief en adaptief stelsel, dat de randvoorwaarden biedt voor een succesvolle inburgering in onze gemeente.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A.R. de Graaf,
gemeentesecretaris

drs. N. Stemerding,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.